

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ (Ε.Π.Α)

Θεμιστοκλή Δέρβη 46, Medcon Tower 4^{ος} όροφος

1066 Λευκωσία Κύπρος

τηλ: 22875912, φαξ: 22304944

Email: chairman@competition.gov.cy. Website: www.competition.gov.cy

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Της 21^{ης} Φεβρουαρίου 2005

Οι Περί Ελέγχου των Συγκεντρώσεων Επιχειρήσεων Νόμοι του 1999 έως 2000

Συγκέντρωση Συνεργατικών Πιστωτικών Εταιρειών

Αθηαίνου, Δαλιού και Αραδίππου

(Αριθμός Φακέλου 8.13.04/2004)

Ενώπιον: **Χριστόδουλου Τσέλεπου (Προέδρου),**
Κώστα Ευσταθίου, (Μέλους)
Ανδρέα Δημητρίου (Μέλους)
Ηλία Θεοδώρου (Μέλους)
Λεόντιου Περικλέους (Μέλους)

Η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού,

Έχοντας Υπόψη:

Τον Περί Ελέγχου των Συγκεντρώσεων Επιχειρήσεων Νόμο 22(I)/99, ως έχει τροποποιηθεί

Την κοινοποίηση ημερομηνίας 27 Οκτωβρίου 2004 της προτεινόμενης συγκέντρωσης, από μέρους των Συνεργατικών Πιστωτικών εταιρειών Αθηαίνου, Αραδίππου και Δαλιού

Την απόφασης της, ημερομηνίας 16 Δεκεμβρίου 2004, να κινήσει την διαδικασία πλήρους διερεύνησης της πιο πάνω συγκέντρωσης

Και αφού έλαβε υπόψη την έκθεση ευρημάτων της Υπηρεσίας

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. Στις 27 Οκτωβρίου 2004, η Υπηρεσία της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού (ΕΠΑ) έλαβε κοινοποίηση μίας συμφωνίας συγκέντρωσης από μέρους των Συνεργατικών Πιστωτικών εταιρειών Αθηαίνου, Αραδίππου και Δαλιού (εφεξής « οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις»), σύμφωνα με το άρθρο 13 του Περί Έλεγχου των Συγκεντρώσεων Επιχειρήσεων Νόμου 22 (I)/99, ως έχει τροποποιηθεί (εφεξής ο « Νόμος»).
2. Σύμφωνα με την κοινοποίηση, οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις γνωστοποίησαν την σύναψη συμφωνίας με σκοπό τη σύσταση νέας εταιρείας, στην οποία θα

μεταβιβάσουν στοιχεία του ενεργητικού τους, που αφορούν τις εργασίες παραγωγής και εμπορίας ζωοτροφών και τις εργασίες εμπορίας γεωργικών χρεωδών.

3. Μετά την προκαταρκτική αξιολόγηση της κοινοποίησης από την Υπηρεσία και την ετοιμασία της προβλεπόμενης από το άρθρο 17 του Νόμου γραπτής έκθεσης, η ΕΠΑ σε συνεδρία της ημερομηνίας 16 Δεκεμβρίου 2005 αποφάσισε ότι η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου και δημιουργεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό της με την ανταγωνιστική αγορά. Ως εκ τούτου η ΕΠΑ έλαβε απόφαση, σύμφωνα με το άρθρο 18 (1) (γ) του Νόμου, να κινήσει τη διαδικασία πλήρους διερεύνησης.
4. Μετά από διεξοδική έρευνα και αφού λήφθηκαν υπόψη τα κριτήρια συμβατότητας, ως αυτά καθορίζονται στο άρθρο 12 του Νόμου, η ΕΠΑ αποφάσισε ότι η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση δεν θα δημιουργήσει και/ή ενισχύσει δεσπόζουσα θέση στις επηρεαζόμενες αγορές εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας.
5. Ως εκ των ανωτέρω, η ΕΠΑ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση δύναται να κηρυχθεί συμβατή με τις απαιτήσεις της ανταγωνιστικής αγοράς.

I. ΟΙ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΣΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

6. Οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις αποτελούν Συνεργατικά Πιστωτικά ιδρύματα που διέπονται από τον Περί Συνεργατικών Εταιρειών Νόμο 22(Ι)/1985, ως έχει τροποποιηθεί.
7. Οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις, ασχολούνται κυρίως με χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, αλλά και με άλλες εμπορικές δραστηριότητες όπως, μεταξύ άλλων, εισαγωγή και εμπορία πρώτων υλών για ζωοτροφές, παραγωγή ζωοτροφών για μηρυκαστικά και μονογαστικά ζώα, εμπορία γεωργικών χρεωδών.

II. Η ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

8. Η κοινοποιηθείσα συμφωνία της συγκέντρωσης προέβλεπε ότι, βάσει συμφωνίας ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 2004, οι τρεις συμμετέχουσες επιχειρήσεις, θα προχωρήσουν σε συγχώνευση μέρους των δραστηριοτήτων τους, με τη δημιουργία μίας νέας επιχείρησης. Οι κλάδοι δραστηριότητας, οι οποίοι θα συγχωνευθούν είναι οι εργασίες παραγωγής και εμπορίας ζωοτροφών και οι εργασίες εμπορίας γεωργικών χρεωδών.
9. Η νέα επιχείρηση που θα δημιουργηθεί θα έχει ονομαστικό κεφάλαιο £600,000, διαιρούμενο σε 600,000 μετοχές ονομαστικής αξίας £1 η κάθε μία. Οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις θα έχουν από 200,000 μετοχές η κάθε μία και θα διορίζουν από τρία μέλη στο Διοικητικό Συμβούλιο της νεοσυσταθείσας επιχείρησης, το οποίο θα απαρτίζεται συνολικά από εννέα μέλη.

10. Όπως επισημαίνουν τα μέρη της συγκέντρωσης στην κοινοποίηση τους, η όξυνση του ανταγωνισμού, η επιβολή πιο απαιτητικών νομοθεσιών και η δημιουργία σύγχρονων μονάδων από τους ανταγωνιστές, άλλαξε τις συνθήκες της αγοράς στο τομέα των ζωοτροφών και αυτό τις ώθησε να προχωρήσουν στην εν λόγω προτεινόμενη συγκέντρωση για τους εξής λόγους:
- (i) Η συνέχιση της ξεχωριστής λειτουργίας των μονάδων ζωοτροφών και των τριών συμμετεχουσών επιχειρήσεων στο πλαίσιο και τις συνθήκες που δημιουργεί η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα είναι δύσκολη και προβληματική γιατί και οι τρεις μονάδες χρειάζονται αναβάθμιση και δημιουργία υπηρεσιών τεχνικής υποστήριξης για ικανοποίηση απαιτήσεων της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας και εξυπηρέτηση των αναγκών των πελατών τους.
 - (ii) Η δημιουργία μιας νέας εταιρείας ζωοτροφών, η οποία δεν θα διέπεται από τη νομοθεσία των Συνεργατικών Ιδρυμάτων και που θα είναι σε θέση να συμμορφώνεται με τις ψηλές απαιτήσεις της σχετικής Ευρωπαϊκής νομοθεσίας για ζωοτροφές και θα μπορεί να επιβιώσει μέσα στο οξύ ανταγωνιστικό περιβάλλον που δημιουργείται με τις συνθήκες ελεύθερου ανταγωνισμού και διακίνησης ζωοτροφών στην Ευρώπη.
 - (iii) Η υποχρέωση για δημιουργία ξεχωριστών εργοστασίων για την παρασκευή ζωοτροφών για μηρυκαστικά ζώα (βοοειδή και αιγοπρόβατα) και μονογαστρικά ζώα (χοίρους και πουλερικά).

III. ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

11. Η υπό εξέταση συγκέντρωση πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 3(2)(α) του Νόμου, ήτοι συνιστά συγκέντρωση μείζονος σημασίας και ως εκ τούτου εμπίπτει εντός του πεδίου εφαρμογής του Νόμου.
12. Ο συνολικός κύκλος εργασιών υπερβαίνει αναφορικά με κάθε μία από αυτές τις Λ.Κ. 2,000,000, καθότι το ποσό αυτό για τις τρεις Συνεργατικές Πιστωτικές Εταιρείες Αθηαίνου, Αραδίππου και Δαλιού για το έτος που έληξε στις 31/12/2003 ανήλθε στις ΛΚ9,669,521, ΛΚ11,197,243 και ΛΚ6,338,849 αντιστοίχως. Ειδικότερα, όσον αφορά τον κύκλο εργασιών των τριών εταιρειών στους τομείς των ζωοτροφών και των γεωργικών χρειδιών για το έτος που έληξε στις 31/12/2003, της Συνεργατικής Πιστωτικής Εταιρείας Αθηαίνου ανήλθε στις ΛΚ3,942,428, της Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Αραδίππου στις ΛΚ3,527,437 και της Συνεργατικής Πιστωτικής Εταιρείας Δαλιού ανήλθε στις ΛΚ3,295,807.
13. Οι συμμετέχουσες εταιρείες διεξάγουν δραστηριότητες εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας, οι οποίες υπερβαίνουν το ποσό των ΛΚ2.000.000.

14. Το συνολικό ποσό του κύκλου εργασιών των συμμετεχουσών στην συγκέντρωση επιχειρήσεων αφορά την διάθεση αγαθών εντός της Δημοκρατίας.
15. Στην υπό εξέταση πράξη, η συγκέντρωση συνίσταται λόγω της δημιουργίας μίας νέας εταιρείας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4(1)(γ) του Νόμου.

IV. ΚΟΙΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

16. Η νεοσυσταθείσα επιχείρηση, η οποία θα συσταθεί βάσει του Περί Εταιρειών Νόμου, Κεφ 113 θα ασχολείται με εργασίες παραγωγής και εμπορίας ζωοτροφών και εργασίες εμπορίας γεωργικών χρεωδών (λιπάσματα, σπόροι, φυτοφάρμακα, κ.α.) και θα εκπληρώνει μόνιμα τις λειτουργίες μίας αυτόνομης οικονομικής οντότητας.
17. Η νέα εταιρεία θα ιδρυθεί επ' αόριστον και οι υφιστάμενες παραγωγικές εγκαταστάσεις των τριών συμμετεχουσών επιχειρήσεων θα μεταφερθούν μόνιμα σε αυτήν.
18. Οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις θα έχουν ίσα μερίδια στο μετοχικό κεφάλαιο της νέας εταιρείας και ίση συμμετοχή στο Διοικητικό της Συμβούλιο, ως εκ τούτου η νεοσυσταθείσα εταιρεία θα τελεί υπό τον κοινό έλεγχο των ιδρυτικών επιχειρήσεων, οι οποίες θα παύσουν να ασχολούνται με την εμπορία και παραγωγή πρώτων υλών, ζωοτροφών, λιπασμάτων, σπόρων, σπάγγων και φυτοφαρμάκων.
19. Κάτω από τη νέα επιχείρηση τα υφιστάμενα εργοστάσια της ΣΠΕ Αθηαίνου και Δαλιού θα διακόψουν την λειτουργία τους και το εργοστάσιο Αραδίππου θα αναβαθμιστεί με κόστος περίπου ΔΚ500,000 και θα παράγει τροφές για μονογαστρικά ζώα και ισορροπιστές, ενώ θα ληφθεί πρόνοια για ξεχωριστές γραμμές παραγωγής σύνθετων ζωοτροφών για χοίρους και πουλερικά. Ακόμα, θα δημιουργηθεί νέο εργοστάσιο στην Αθηαίνου το οποίο θα στοιχίσει περίπου ΔΚ3,000,000, και θα παράγει ισορροπιστές και τροφές για μηρυκαστικά ζώα. Τα δύο αυτά εργοστάσια θα λειτουργήσουν στο πλαίσιο της νέας επιχείρησης στο τέλος του 2005.
20. Ως εκ των ανωτέρω, η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση θα πραγματοποιηθεί με τη δημιουργία κοινής επιχείρησης που θα εκπληρώνει μόνιμα όλες τις λειτουργίες μίας αυτόνομης οικονομικής οντότητας σύμφωνα με το άρθρο 4 (1) (γ) του Νόμου.

V. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΟΣΟ ΑΦΟΡΑ ΤΗ ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

21. Μετά την διεξοδική εξέταση της προτεινόμενης συγκέντρωσης που πραγματοποιήθηκε κατά το στάδιο της πλήρους διερεύνησης αυτής με την αποστολή ερωτηματολογίων σε μεγάλο αριθμό εμπορικών μύλων, ανταγωνιστών και πελατών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, με επί τόπους επισκέψεις σε κτηνοτροφικές μονάδες και τηλεφωνικές επικοινωνίες με φορείς των σχετικών αγορών, η Υπηρεσία ετοίμασε την προβλεπόμενη από το άρθρο 25 του Νόμου έκθεση, η οποία αξιολογήθηκε από την ΕΠΑ.

22. Η ΕΠΑ κατέληξε στο συμπέρασμα της συμβατότητας της υπό εξέταση κοινοποιηθείσας συγκέντρωσης με την ανταγωνιστική αγορά, αφού έλαβε υπόψη τα ακόλουθα:

A. ΣΧΕΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

23. Η διαδικασία διαπίστωσης της συμβατότητας μίας συγκέντρωσης με τις απαιτήσεις της ανταγωνιστικής αγοράς προϋποθέτει εν πρώτοις τον ορισμό της σχετικής αγοράς. Το Παράρτημα I του Νόμου αναφέρει τα σχετικά με την σχετική αγορά προϊόντος και τη γεωγραφική αγορά και δεδομένης της ομοιότητας ή ακόμη ταυτότητας των εν λόγω ορισμών, με τους αντίστοιχους ορισμούς σε κοινοτικό επίπεδο, η νομολογία των Ευρωπαϊκών Δικαστηρίων, οι αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και σχετικές ανακοινώσεις θεωρούνται ιδιαίτερα επιβοηθητικές.

A1. Σχετική Αγορά Προϊόντος

24. Η νεοσυσταθείσα, δυνάμει της κοινοποιηθείσας συγκέντρωσης, κοινή επιχείρηση, θα δραστηριοποιείται στους τομείς της παραγωγής και εμπορίας ζωοτροφών, ως επίσης και στην εμπορία γεωργικών χημικών. Όσον αφορά την αγορά γεωργικών χημικών, διαπιστώθηκε κατά το πρώτο στάδιο εξέτασης της συγκέντρωσης, ότι η προτεινόμενη συγκέντρωση δεν θα επιφέρει οποιαδήποτε αλλαγή στη δομή της αγοράς αυτής, και ως εκ τούτου δεν κρίνεται σκόπιμο να αναλυθεί περαιτέρω η αγορά αυτή.
25. Οι συμμετέχουσες στην υπό εξέταση συγκέντρωση επιχειρήσεις διατηρούν εμπορικούς μύλους και πέραν της παραγωγής και διάθεσης σύνθετων ζωοτροφών, τις οποίες πωλούν στους κτηνοτρόφους της περιοχής τους, δραστηριοποιούνται επίσης στην εισαγωγή και διάθεση των πρώτων υλών για την παρασκευή ζωοτροφών, ενώ πωλούν μέρος αυτών ως απλές ζωοτροφές.
26. Σύμφωνα με τα ίδια τα εμπλεκόμενα μέρη και τις διαπιστώσεις της Υπηρεσίας, ο τομέας των ζωοτροφών γενικότερα, κατηγοριοποιείται σε δύο μεγάλες ομάδες, σε αυτή των απλών ζωοτροφών και σε αυτή των σύνθετων οι οποίες με τη σειρά τους κατηγοριοποιούνται σε τροφές για μονογαστρικά και μηρυκαστικά ζώα. Η κάθε ομάδα αποτελείται από υπό-ομάδες προϊόντων που αφορούν κατά βάση τα ζώα που τρέφονται με αυτές.

Νομική Εκτίμηση

27. Σύμφωνα με το εθνικό και κοινοτικό δίκαιο ανταγωνισμού, όσο αφορά τον ορισμό της σχετικής αγοράς προϊόντος, σημειώνεται ότι :

“ Η αγορά των σχετικών προϊόντων περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων εκείνων ή και υπηρεσιών που θεωρούνται εναλλάξιμα (ή υποκατάστατα) από τον καταναλωτή, λόγω των χαρακτηριστικών τους, των τιμών τους και της σκοπούμενης χρήσης τους.” Παράρτημα I του Νόμου

“ η αγορά του σχετικού προϊόντος περιλαμβάνει όλα τα προϊόντα και ή τις υπηρεσίες που είναι δυνατό να εναλλάσσονται ή να υποκαθίστανται αμοιβαία από τον καταναλωτή, λόγω των χαρακτηριστικών, των τιμών και της χρήσης για την οποία προορίζονται.” Ανακοίνωση της Επιτροπής, ΕΕ. C372 της 09/12/1997

27. Η ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αναφέρει ότι η δυνατότητα υποκατάστασης από την πλευρά της προσφοράς, μπορεί να λαμβάνεται επίσης υπόψη για τον καθορισμό των αγορών στις περιπτώσεις στις οποίες, τα αποτελέσματα είναι ανάλογα με τα αποτελέσματα της υποκατάστασης από την πλευρά της ζήτησης όσο αφορά την αποτελεσματικότητα και την αμεσότητα. Το καθοριστικό κριτήριο που τίθεται, είναι η δυνατότητα των προμηθευτών να μετατοπίζουν την παραγωγή τους στα σχετικά προϊόντα και να τα εμπορεύονται βραχυπρόθεσμα χωρίς σημαντικό πρόσθετο κόστος και χωρίς να διατρέχουν σημαντικό επιπλέον κίνδυνο, λόγω των μικρών αλλά διαρκών μεταβολών των τιμών. Στην ανακοίνωση αναφέρεται ότι αυτό συμβαίνει συχνά όταν οι επιχειρήσεις προσφέρουν μεγάλη ποιοτική ποικιλία για το ίδιο προϊόν.
28. Στην παρούσα περίπτωση, δόθηκε έμφαση στην υποκατάσταση από την πλευρά της προσφοράς. Οι εμπορικοί μύλοι, παρόλο που προσφέρουν μία γκάμα προϊόντων, τα οποία δεν θα μπορούσαν να θεωρηθούν εναλλάξιμα από την πλευρά της ζήτησης, η δυνατότητα υποκατάστασης από την πλευρά της προσφοράς μπορεί να αποτελέσει τη καθοριστική μέθοδο για τον προσδιορισμό της αγοράς. Το γεγονός ότι οι ίδιες γραμμές παραγωγής μπορούν να χρησιμοποιηθούν για το σύνολο των σύνθετων ζωοτροφών για μονογαστρικά ζώα και άλλες για το σύνολο των σύνθετων ζωοτροφών για μηρυκαστικά, χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε μετατροπή ή επιπρόσθετο κόστος για τους παραγωγούς ζωοτροφών, επιτρέπει να ενταχθούν η πλειάδα των διαφόρων σύνθετων ζωοτροφών στις δύο πιο πάνω κατηγορίες. Τα διάφορα συστατικά που απαιτούνται για την παρασκευή ζωοτροφών, ήτοι πρώτες ύλες και βιταμινούχα στοιχεία, αποθηκεύονται το κάθε ένα χωριστά σε σιλό και στη συνέχεια ανάλογα με το πρόγραμμα σιτηρεσίας που απαιτείται για κάθε ζώο ή επιλέγει ο κτηνοτρόφος, γίνεται το άλεσμα και η ανάμιξη των συστατικών.
29. Ως εκ των ανωτέρω, στο πρώτο στάδιο διερεύνησης της υπόθεσης ορίστηκαν ως σχετικές αγορές προϊόντων α) Αγορά διάθεσης σύνθετων ζωοτροφών για μονογαστρικά ζώα β) Αγορά διάθεσης σύνθετων ζωοτροφών για μηρυκαστικά ζώα και γ) Αγορά διάθεσης απλών ζωοτροφών .

A2. Γεωγραφική Αγορά

30. Σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκόμισαν τα μέρη, βάσει μελέτης που αφορούσε το έτος 2001, στην Κυπριακή αγορά δραστηριοποιούνται περίπου 63 εμπορικοί μύλοι, οι οποίοι βρίσκονται διάσπαρτοι σε όλη την ελεύθερη Κύπρο. Από αυτούς οι 20 βρίσκονται στην επαρχία Λευκωσίας, 17 στην Λάρνακα, 6 στην Αμμόχωστο, 11 στη Λεμεσό και 9 στη Πάφο. Ο αριθμός

αυτός, με βάση στοιχεία για το έτος 2004, έχει διαφοροποιηθεί ελαφρώς, με μείωση του συνολικού αριθμού των εμπορικών μύλων σε 49.

31. Οι εμπορικοί μύλοι παράγουν και προσφέρουν το φάσμα των προϊόντων που αποτελούν τις σχετικές αγορές προϊόντων που ορίστηκαν ως άνω, με την διευκρίνιση ότι η ΣΠΕ Αθηαίνου δεν παράγει ζωοτροφές για μονογαστρικά και η ΣΠΕ Δαλίου παράγει μόνο μία μικρή ποσότητα για μονογαστρικά.

Νομική Εκτίμηση

32. Η σχετική γεωγραφική αγορά ορίζεται στο εθνικό και κοινοτικό δίκαιο ανταγωνισμού, ως :

“ η περιοχή όπου οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις συμμετέχουν στην προμήθεια προϊόντων ή υπηρεσιών και οι όροι του ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς και η οποία μπορεί να διακριθεί από γειτονικές κυρίως περιοχές, διότι στις εν λόγω περιοχές οι όροι του ανταγωνισμού διαφέρουν σημαντικά”

33. Σύμφωνα με το Παράρτημα I του Νόμου, “οι παράγοντες που επιτρέπουν τον προσδιορισμό της υπό αναφοράς γεωγραφικής αγοράς, περιλαμβάνουν τη φύση και τα χαρακτηριστικά των σχετικών προϊόντων ή υπηρεσιών, την ύπαρξη εμποδίων κατά την είσοδο στην αγορά, τις προτιμήσεις των καταναλωτών, τις ουσιαστικές διαφορές των μεριδίων αγοράς των επιχειρήσεων μεταξύ γειτονικών περιοχών ή τις σημαντικές διαφορές τιμών.”

ι) Αγορά Διάθεσης Απλών Ζωοτροφών

34. Όσο αφορά την αγορά διάθεσης απλών ζωοτροφών, διαπιστώθηκε ότι οι πελάτες της αγοράς αυτής είναι κυρίως μη εμπορικοί μύλοι, ήτοι οι μεγάλες κτηνοτροφικές μονάδες, και σε αρκετές περιπτώσεις η πρακτική που ακολουθείται είναι οι ενδιαφερόμενοι πελάτες να προμηθεύονται τις πρώτες ύλες κατευθείαν από το πλοίο, τα οποία συνήθως αγκυροβολούν είτε στο λιμάνι Λεμεσού, είτε στο λιμάνι Λάρνακας, και να μεταφέρουν αυτές στις κτηνοτροφικές τους μονάδες με δικά τους μεταφορικά μέσα. Φυσικά υπάρχουν και οι περιπτώσεις που οι ενδιαφερόμενοι προμηθεύονται τις πρώτες ύλες από τους εμπορικούς μύλους. Σε κάθε περίπτωση οι συνθήκες ανταγωνισμού στην αγορά αυτή είναι ομοιογενείς για ολόκληρη την κυπριακή επικράτεια¹ και δεν τίθεται θέμα περαιτέρω προσδιορισμού της σχετικής γεωγραφικής αγοράς.

ιι) Αγορά διάθεσης σύνθετων ζωοτροφών για μονογαστρικά

ιιι) Αγορά διάθεσης σύνθετων ζωοτροφών για μηρυκαστικά

35. Όσον αφορά την αγορά διάθεσης σύνθετων ζωοτροφών για μονογαστρικά ζώα και την αγορά διάθεσης σύνθετων ζωοτροφών για μηρυκαστικά ζώα αναγνωρίζεται ότι πρόκειται για προϊόντα, η παρασκευή των οποίων

¹ Νοείται ότι η κυπριακή επικράτεια αφορά το τμήμα της Κύπρου όπου είναι δυνατή η άσκηση των αρμοδιοτήτων της ΕΠΑ.

περιλαμβάνει πολλά στάδια και απαιτεί κατάλληλη επεξεργασία, γνώσεις και εξειδικευμένα μηχανήματα. Οι σύνθετες ζωοτροφές διατίθενται είτε χύμα είτε σε σάκκους, σε μορφή χύμα διατίθενται σε κτηνοτρόφους, ενώ οι εκσκακκευμένες πωλούνται για οικιακή χρήση, σε καταστήματα, υπεραγορές και απευθείας από τους μύλους στους ενδιαφερόμενους.

36. Από την έρευνα διαπιστώθηκε ότι, όσο αφορά τις σύνθετες ζωοτροφές, ως επί το πλείστον, οι εμπορικοί μύλοι εξυπηρετούν κτηνοτρόφους εγκατεστημένους σε μία σχετικά κοντινή απόσταση από το σημείο που βρίσκονται οι μύλοι, χωρίς αυτό όμως να είναι απόλυτο, καθότι υπάρχει αριθμός εμπορικών μύλων που δραστηριοποιούνται παγκύπρια, αν και περιορισμένους.
37. Όσον αφορά τις συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις, αυτές δραστηριοποιούνται κυρίως στην περιφέρεια Δαλίου, επαρχία Λάρνακας και Αθηαίνου- Αβδελλερό. Οι πελάτες τους στο μεγαλύτερο ποσοστό τους είναι κυρίως κτηνοτρόφοι εγκατεστημένοι στις περιοχές αυτές.
38. Οι κτηνοτρόφοι τους οποίους επισκέφθηκε η Υπηρεσία, σε μεγάλο ποσοστό, αγοράζουν ζωοτροφές από τον πλησιέστερο μύλο. Σε σχετική ερώτηση που τους έγινε, διαπιστώθηκε ότι ο λόγος για αυτή την τακτική ήταν αρχικά η δυνατότητα τους να είναι παρόντες κατά τη διαδικασία παραγωγής της ζωοτροφής, καθότι η ποιότητα των ζωοτροφών είναι καίριας σημασίας για τους κτηνοτρόφους, ενώ με το πέρασμα των χρόνων εδραιώθηκε μία σχέση συνεργασίας, την οποία, λόγω και της βαριάς επιδότησης των κτηνοτροφικών σιτηρών, διατηρούσαν, χωρίς να αναζητούν άλλους προμηθευτές.
39. Παρά τις πιο πάνω πραγματικότητες που επικρατούν στις εν λόγω αγορές, λαμβανομένων υπόψη σειράς άλλων παραγόντων, με κυριότερη τη χρονική διάσταση της αγοράς, ως γεωγραφική αγορά αναφοράς ορίζεται το σύνολο της Κυπριακής επικράτειας, αναμένοντας ότι ενόψει των πρόσφατων εξελίξεων, με την φιλελευθεροποίηση της εμπορίας των σιτηρών και τις συνεπαγόμενες διακυμάνσεις στις τιμές των ζωοτροφών, οι παίκτες της αγοράς και κυρίως οι άμεσοι καταναλωτές, ήτοι κτηνοτρόφοι θα λειτουργήσουν με τους νόμους της αγοράς.
40. Αναμένεται ότι η κατάργηση των επιδοτήσεων των κτηνοτροφικών σιτηρών και η συνεπαγόμενη μείωση της ποσότητας σιτηρών στην διατροφή των ζώων, θα οδηγήσουν στην υιοθέτηση σύγχρονης τεχνολογίας, στην χρήση υπαλλακτικών ζωοτροφών με την αύξηση της παρασκευής σύμψηκτων (pellets= πελλετοποίηση). Συνεπώς, το φαινόμενο μύλων που θα δραστηριοποιούνται σε ολόκληρη την Κύπρο αναμένεται ότι θα ενταθεί, καθότι: α) η σύγχρονη νομοθεσία περί ζωοτροφών και αυστηρότεροι έλεγχοι θα διασφαλίζουν την προσφορά ποιοτικών προϊόντων, β) δεδομένης της ποιότητας και της αύξησης στις τιμές των ζωοτροφών οι κτηνοτρόφοι θα οδηγηθούν στην αναζήτηση του φθηνότερου προμηθευτή, γ) ο ανταγωνισμός μεταξύ των εμπορικών μύλων θα ενταθεί, με αποτέλεσμα να επιδιώκουν την προσφορά προϊόντων σε ολόκληρη την Κύπρο.
41. Πέραν των ως άνω παρατηρήσεων, πρέπει να σημειωθεί ακόμη ότι τα υπό εξέταση προϊόντα, ήτοι σύνθετες ζωοτροφές για μονογαστρικά και σύνθετες

ζωοτροφές για μηρυκαστικά ζώα, συνιστούν προϊόντα που συναντώνται σε ολόκληρη τη Κύπρο με την ίδια μορφή, παρουσιάζοντας κοινά χαρακτηριστικά και χωρίς ιδιαίτερες διακυμάνσεις στις τιμές, ενώ δεν διαφάνηκε να υπάρχουν οποιαδήποτε εμπόδια για την είσοδο νέων παικτών στην αγορά, πέραν των οποιοδήποτε απαιτήσεων θέτει η σύγχρονη νομοθεσία, και οι οποίες ισχύουν για παλαιούς και νέους παίκτες ομοιόμορφα.

B. ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΗ ΑΓΟΡΑ

ι). Αγορά διάθεσης εισαγόμενων απλών ζωοτροφών

42. Όσον αφορά την αγορά διάθεσης εισαγόμενων απλών ζωοτροφών, σύμφωνα με τα στοιχεία που έχει στην διάθεση της η Υπηρεσία, τα οποία αφορούν το έτος 2002, ο συνολικός όγκος εισαγωγών απλών ζωοτροφών ανήλθε περίπου σε 610,000 τόνους. Εξ αυτών, οι 40 περίπου τόνοι, που αντιστοιχούν στο 6,55%, εισήχθηκαν από τις τρεις συμμετέχουσες επιχειρήσεις. Το συνδιασμένο μερίδιο που φαίνεται να κατέχουν οι τρεις συμμετέχουσες επιχειρήσεις στην υπό εξέταση αγορά είναι μικρότερο του 15% και επομένως η αγορά αυτή δεν αποτελεί επηρεαζόμενη αγορά με βάσει τις διατάξεις του Παραρτήματος I του Νόμου.

ιι) Αγορά διάθεσης σύνθετων ζωοτροφών για μονογαστρικά ζώα

43. Σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκόμισαν τα εμπλεκόμενα μέρη, η συνολική παραγωγή για μονογαστρικά ζώα από εμπορικούς μύλους ανέρχεται στις 70,000 Μ/Τ, εκ των οποίων οι 1,662 Μ/Τ αφορούν στην παραγωγή των τριών συμμετεχουσών επιχειρήσεων. Έτσι το μερίδιο που απολαμβάνουν από κοινού οι τρεις επιχειρήσεις στην συγκεκριμένη αγορά διαμορφώνεται στο 2.37%.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. Μερίδια αγοράς σύνθετων ζωοτροφών για μονογαστρικά

	Κύκλος Εργασιών (Μ/Τ)	Μερίδιο αγοράς (%)
Σύνολο επικράτειας Κυπριακής Δημοκρατίας	70,000	
Σ.Π.Ε. Δαλίου	750	2.37%
Σ.Π.Ε. Αραδίππου	912	
Σ.Π.Ε. Αθηαίνου	0	
	1,662	

44. Στην περίπτωση αυτή, το από κοινού μερίδιο των τριών συμμετεχουσών επιχειρήσεων είναι της τάξης του 2.37%, και η υπό εξέταση αγορά δεν θεωρείται επηρεαζόμενη αγορά με βάσει τις διατάξεις του Παραρτήματος I του Νόμου, καθώς το συνδυασμένο μερίδιο αγοράς των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων δεν ξεπερνά το 15%.

ιι) Αγορά διάθεσης σύνθετων ζωοτροφών για μηρυκαστικά ζώα

45. Η συνολική παραγωγή για μηρυκαστικά ζώα από εμπορικούς μύλους ανέρχεται στις 257,000 M/T, εκ των οποίων οι 67,224 M/T αφορούν στην παραγωγή των τριών συμμετεχουσών επιχειρήσεων, έτσι το μερίδιο που απολαμβάνουν από κοινού στην εν λόγω αγορά διαμορφώνεται στο 26.16%.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2. Μερίδια αγοράς σύνθετων ζωοτροφών για μηρυκαστικά

	Κύκλος Εργασιών (M/T)		Μερίδιο αγοράς (%)	
Σύνολο Κυπριακής Δημοκρατίας	257,000			
Σ.Π.Ε. Δαλίου	22,469	67,224	8.75%	26.16%
Σ.Π.Ε. Αραδίππου	25,552		9.94%	
Σ.Π.Ε. Αθαίνου	19,203		7.47%	
ΣΟΠΑΖ (80% 30-35χιλ μ.τ)		26,000		10.11%
Αλφρέδος Ανδρέου & Υιοί		18,000		7.00%
Παναγιώτης Ελευθερίου (90% 16-18χιλ μ.τ)		15,300		5.95%
Λευτέρης Λειβαδιώτης		6,700		2.61%
Tsappis Feed Mills		4,580		1.78%
Dalland Animalia (Μαρκί)		2,500		0.97%
ΠΡΟΒΙΤΑ (20% 8,5χιλ μ.τ)		1,700		0.66%
Κυπριακή Εταιρία Συνθ.Ζωοτρ		1,010		0.40%
ΣΥΝΟΛΙΚΑ		143,014		55.65%

46. Με την γεωγραφική διάσταση της συγκεκριμένης αγοράς να αποτελεί το σύνολο της επικράτειας της Δημοκρατίας, το από κοινού μερίδιο των

συμμετεχουσών επιχειρήσεων διαμορφώνεται στο 26.16%, δίδοντας στα μέρη την πρώτη θέση στην συγκεκριμένη αγορά, με τους σημαντικότερους ανταγωνιστές τους να ακολουθούν με αρκετά μικρότερα ποσοστά. Το μερίδιο αυτό καθιστά την υπό εξέταση αγορά επηρεαζόμενη αγορά με βάσει τις διατάξεις του Παραρτήματος Ι του Νόμου, καθώς εγείρονται υποψίες για δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης.

VI. ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

47. Η Υπηρεσία κατά την διαδικασία αξιολόγησης των ανταγωνιστικών συνθηκών που επικρατούν στις σχετικές αγορές, χρησιμοποίησε τον δείκτη Herfindahl-Hirschman Index (HHI), το πλέον αποδεκτό εργαλείο μέτρησης του βαθμού συγκέντρωσης μιας αγοράς. Η σύγκριση της τιμής του δείκτη αυτού πριν την πραγματοποίηση μιας οριζόντιας συγχώνευσης με την τιμή μετά την συγχώνευση, χρησιμοποιείται για την γενική αξιολόγηση της μεταβολής των ανταγωνιστικών συνθηκών μιας αγοράς, σαν αποτέλεσμα μιας συγκέντρωσης. Ο δείκτης HHI παίρνει τιμές από το 0+ (στην θεωρητική περίπτωση της ύπαρξης πλήρους ανταγωνισμού με άπειρες επιχειρήσεις που έκαστη κατέχει σχεδόν μηδενικό μερίδιο αγοράς) μέχρι και το 10000 (στην περίπτωση του μονοπωλίου). Σημείο αναφοράς αποτελούν οι 1800 μονάδες του δείκτη HHI, πάνω από τις οποίες η συγκέντρωση μιας αγοράς μπορεί να χαρακτηριστεί ως υψηλή.
48. Στην προκειμένη περίπτωση, η τιμή του δείκτη HHI πριν την συγκέντρωση διαμορφώνεται περίπου στις 474 μονάδες, ενώ μετά την υλοποίηση της συγκέντρωσης στις 927 μονάδες. Η διαφοροποίηση του δείκτη σαν αποτέλεσμα της πραγματοποίησης της υπό εξέταση συγκέντρωσης αν και είναι σημαντική, δεν προκαλεί οποιοσδήποτε ανησυχίες, καθώς η μετά την συγκέντρωση τιμή παραμένει σε αρκετά χαμηλά επίπεδα.
49. Η χαμηλή συγκέντρωση που χαρακτηρίζει την αγορά των σύνθετων ζωοτροφών για μηρυκαστικά, σε συνδυασμό με την παρουσία εμπορικών μύλων με σημαντικό κύκλο εργασιών σε όλες τις επαρχίες της ελεύθερης Κύπρου και το χαμηλό μεταφορικό κόστος των ζωοτροφών, δεν δημιουργούν οποιοσδήποτε υποψίες για δημιουργία δεσπόζουσας θέσης από μέρους των εμπλεκόμενων στην συγκέντρωση επιχειρήσεων.

A. ΦΡΑΓΜΟΙ ΕΙΣΟΔΟΥ

A1. Σχετική Νομοθεσία και Ευρωπαϊκό Κεκτημένο

50. Σύμφωνα με την εθνική μας νομοθεσία οποιοσδήποτε δραστηριοποιείται στην αγορά παραγωγής ζωοτροφών, οφείλει να συμμορφώνεται με τον Περί Ζωοτροφών και Προσθετικών Ζωοτροφών (Ελεγχος ποιότητας, προμήθειας και χρήσης) Νόμο του 1993 έως 2000 και τον Περί Εργοστασίων Νόμο (Κεφ.134). Οι άδειες που δίδονται από το κράτος βάση των προαναφερόμενων νομοθεσιών, για την ανέγερση εργοστασίου για παραγωγή ζωοτροφών δίδονται σχετικά εύκολα.
51. Με την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι παραγωγοί ζωοτροφών πρέπει να συμμορφώνονται και με την Ευρωπαϊκή νομοθεσία, η

οποία μετά την εμφάνιση της Σπογγώδους Εγκεφαλοπάθειας Βοοειδών έγινε πιο αυστηρή, ενώ ειδικότερα για σκοπούς ασφάλειας τροφίμων, απαιτείται ξεχωριστή γραμμή παραγωγής για ζωοτροφές μηρυκαστικών και μονογαστρικών ζώων.

52. Αξίζει να σημειωθεί ότι, υπάρχει η πιθανότητα ένας αριθμός από τους μύλους που δραστηριοποιούνται στη Κύπρο, εμπορικοί και μη, οι οποίοι δημιουργήθηκαν λόγω της βαριάς επιδότησης των σιτηρών και της πολιτικής προστατευτισμού στη κτηνοτροφία που ακολουθούσε η κυβέρνηση, να αντιμετωπίσουν οικονομικές δυσκολίες στη αναβάθμιση και λειτουργία των εγκαταστάσεων τους για βελτίωση των πρακτικών παραγωγής στα επίπεδα που απαιτεί η νέα εναρμονισμένη κυπριακή νομοθεσία για ζωοτροφές. Αυτό, σύμφωνα με το Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, οφείλεται κυρίως στην ανεπαρκή κατασκευή, διαρρύθμιση και λειτουργία των μύλων και προβλήματα καταλληλότητας του εξοπλισμού, την ανεπαρκή κατάρτιση του προσωπικού που οδηγεί στη φτωχή ποιότητα των παρασκευαζόμενων σύνθετων ζωοτροφών, του αυξημένου κόστους παρασκευής σύνθετων ζωοτροφών λόγω των προαναφερθέντων προβλημάτων, καθώς επίσης και της περιορισμένης αυτοματοποίησης και χρήσης σύγχρονης τεχνολογίας.
53. Μέσα στα πλαίσια της πλήρους διερεύνησης, η Υπηρεσία επικοινωνήσε με αρκετούς μη εμπορικούς μύλους, οι οποίοι εξέφρασαν τις ανησυχίες τους για την μεγάλη αύξηση στη τιμή των ζωοτροφών μετά από τον τερματισμό της επιδότησης των σιτηρών και υποστηρίζουν ότι, θα ήταν ασύμφορο να αγοράζουν έτοιμες ζωοτροφές και ως εκ τούτου, θα αναβαθμίσουν τους μύλους τους ούτως ώστε να μπορούν να παράγουν οι ίδιοι τις ζωοτροφές για να ικανοποιήσουν τις ανάγκες τους.

A2. Κόστος Εισόδου

54. Το κόστος εισόδου εξαρτάται πάντοτε από το μέγεθος της μονάδας παραγωγής ζωοτροφών που θα δημιουργηθεί. Η δημιουργία ενός μεγάλου εργοστασίου εξυπακούει ενδεχομένως σημαντικό κόστος επένδυσης, όπως για παράδειγμα το νέο εργοστάσιο που θα δημιουργηθεί με την υλοποίηση της υπό εξέταση συγκέντρωσης και θα στοιχίσει περίπου ΛΚ3,000,000, όμως μικροί μύλοι μπορεί να δημιουργηθούν και να λειτουργήσουν με χαμηλότερο κόστος.

A3. Πρώτες Ύλες

55. Δεν υπάρχει καμία δυσκολία πρόσβασης σε πρώτες ύλες από καμία νεοεισερχόμενη εταιρεία, ούτε καταβάλλονται οποιαδήποτε δικαιώματα ή χρειάζονται διπλώματα ευρεσιτεχνίας ή συμφωνιών τεχνογνωσίας στην επηρεαζόμενη αγορά. Συγκεκριμένα, υπάρχουν αρκετές εταιρείες οι οποίες εισάγουν πρώτες ύλες και η Υπηρεσία διαπίστωσε ότι υπάρχουν πιθανότητες συνεργασίας μεταξύ κτηνοτρόφων για σχετικές εισαγωγές από μόνοι τους, ούτως ώστε να αποφύγουν το κόστος που προσθέτει ο εισαγωγέας.

A4. Συνεργασίες

56. Στο τομέα παραγωγής ζωοτροφών, αρκετοί υφιστάμενοι μύλοι όπως η ΚΟΚΙΤΑ, Τσαππής, κ.α. μέσα στα πλαίσια της αναβάθμισης τους, θα προχωρήσουν με την ανέγερση καινούργιων μονάδων.

VII. ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

57. Λαμβανομένων υπόψη των ως άνω και ειδικότερα τους ακόλουθους παράγοντες, σύμφωνα και με τις πρόνοιες του άρθρου 12 του νόμου, ήτοι:
58. Την παρουσία τριών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται παγκύπρια με σημαντικά μερίδια της τάξης του 10%, 7% και 6% περίπου, σε συνδυασμό με την δραστηριοποίηση σε διάφορες περιοχές της Κύπρου πληθώρας εμπορικών μύλων και
59. Την χαμηλή συγκέντρωση που χαρακτηρίζει την αγορά των σύνθετων ζωοτροφών για μηρυκαστικά και
60. Το χαμηλό μεταφορικό κόστος των ζωοτροφών και
61. Την απουσία σημαντικών φραγμών εισόδου και
62. Την φιλελευθεροποίηση των κτηνοτροφικών σιτηρών, σε συνδυασμό με την αναμενόμενη εντατικοποίηση του ανταγωνισμού και
63. Τις θετικές απόψεις των καταναλωτών/κτηνοτρόφων για την υπό εξέταση συγκέντρωση και τέλος
64. Λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη την χρονική περίοδο πραγματοποίησης της συγκέντρωσης και τις αναμενόμενες εξελίξεις της αγοράς
- 65. Η ΕΠΑ θεωρεί ότι οι αμφιβολίες που ανέκυψαν κατά την πρώτη φάση διερεύνησης της συγκέντρωσης, ως προς το συμβατό της με την ανταγωνιστική αγορά, κατά το στάδιο της πλήρους διερεύνησης έχουν αρθεί και ως εκ τούτου κηρύσσει την κοινοποιηθείσα συγκέντρωση συμβατή με τις απαιτήσεις της ανταγωνιστικής αγοράς.**

.....
Χριστόδουλος Τσέλεπος
Πρόεδρος Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού

